

1. De locatie

Ons Kinderdagverblijf biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 3 maanden tot 4 jaar.

De locatie bevindt zich in de wijk Zuidbroek in Apeldoorn.

Elke stamgroep heeft een eigen groepsruimte. De indeling van de groepen wordt bepaald door de leeftijd van de aanwezige kinderen.

Elk kind wordt op de overeengekomen dagen geplaatst in een eigen stamgroep met vaste medewerkers. Als er (tijdelijk) sprake is van plaatsing in 2 groepen wordt dit vooraf met ouders afgestemd en schriftelijk vastgelegd.

Per dag beschikt ons KDV over 68 kindplaatsen.

Naam groep: Stad	aantal kinderen: 16 in de leeftijd van: 2 tot 4 jaar
Naam groep: Zee	aantal kinderen: 12 in de leeftijd van : 0 tot 4 jaar
Naam groep; Bos	aantal kinderen: 12 in de leeftijd van : 0 tot 4 jaar
Naam groep: Strand	aantal kinderen: 12 in de leeftijd van: 0 tot 2 jaar
Naam groep: Dorp	aantal kinderen: 16 in de leeftijd van: 0 tot 4 jaar

Op de woensdag voegt de Strandgroep samen met de Zeegroep. De Stadgroep en de Bosgroep voegen op de vrijdagmiddag samen. De zeegroep en Dorpgroep voegen op woensdagmiddag- en vrijdagmiddag samen.

Op de dinsdagochtend en donderdagochtend bieden we in samenwerking met PCBS De Diamant in Het kristal peuters vanaf 3 jaar de gelegenheid al te wennen aan school onder begeleiding en toezicht van onze vaste pedagogisch medewerker. Van 8.30-11.30 draait deze groep van maximaal 8 peuters mee met de kleuters.

Inrichting (binnen/buiten)

De inrichting van de binnen- en buitenruimte voldoet aan alle veiligheidseisen en is volledig afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Ze zijn zo ingericht dat de kinderen op allerlei manieren worden uitgedaagd om op ontdekking te gaan.

De groepen van kinderdagverblijf De Toermalijn zijn gelegen rondom onze centrale speelhal. Deze speelhal is ingericht met diverse speelhoeken zoals de bouwhoek en het atelier. Ook kunnen de kinderen zich heerlijk uitleven bij ons speeltoestel met glijbaan(tje) en gebruiken we de hal voor bijvoorbeeld muziek- en dansactiviteiten.

Bij kinderdagverblijf De Toermalijn werken we volgens het concept van natuurlijk buitenspelen. Onze tuinen zijn zodanig ingericht dat de kinderen heerlijk op ontdekking kunnen gaan in de tuin. Dit betekent geen kant- en klare speelelementen op betonnen funderingen, maar groen en natuur in onze tuin. We hebben twee tuinen die verschillend zijn ingericht, zodat de kinderen meer speelmogelijkheden hebben. Onze patio is voorzien van een mooi fietspad rondom en een grote zandbak. De tuin grenzend aan de voorzijde van het kinderdagverblijf heeft veel verschillende verstopplekjes, een boomstam om overheen te klauteren en een babyheuvel. Beide tuinen zijn voorzien van een waterspelelement omdat kinderen dat altijd leuk vinden. Waar het kan proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen te betrekken bij het tuinonderhoud, zodat er bij hen al vroeg een besef van respect voor de natuur ontstaat.

2. Verzorging van de kinderen

Voeding

Wij vinden het erg belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent hebben wij vertaald in het **voedingsbeleid**.

Op vaste momenten van de dag zijn er rustmomenten (in de kring of tijdens de lunch) waarin het kind ontspannen kan eten en drinken.

Er is dan ook alle ruimte voor gesprekjes met de pedagogisch medewerkers of met andere kinderen. Alle eet- en drinkmomenten vinden plaats in de eigen stamgroep.

Op vaste momenten van de dag zijn er rustmomenten (in de kring of tijdens de lunch) waar in het kind ontspannen kan eten en drinken. Er is dan ook alle ruimte voor gesprekjes met de pedagogisch medewerkers of met andere kinderen. Alle eet- en drinkmomenten vinden plaats in de eigen stamgroep. Wij geven de kinderen uitsluitend vers fruit (al dan niet seizoensgebonden), verse zuivel en (dik)sap. Tijdens de broodmaaltijd bieden we een diversiteit aan beleg aan. Als tussendoortjes krijgen ze bijvoorbeeld een biscuittje of een soepstengel.

We eten tarwebrood en de kinderen kiezen zelf wat zij aan beleg op het brood willen. Wij moedigen daarbij hartig beleg aan, maar gaan erover geen strijd aan met de kinderen. Onze ervaring is dat het kind dan een aversie tegen de maaltijd kan krijgen terwijl we dit juist als een gezellig moment samen willen beleven. Juist door er niet teveel de nadruk op te leggen, zien we dat de kinderen als vanzelf ook hartig beleg gaan gebruiken. We hanteren een maximum van drie boterhammen per kind afhankelijk van de leeftijd van het kind, omdat de kinderen gewoonweg niet meer nodig hebben. Wel mogen de kinderen na de boterham nog een beschuit of rijstwafel eten.

Babyvoeding

Tijdens het geven van de fles gaat de pedagogisch medewerker lekker ontspannen met de baby op de bank zitten, zodat de baby in alle rust bij een vertrouwd gezicht de fles kan drinken. Wij bieden Nutrilon en Hero voeding aan voor de baby's en maken elke ochtend verse fruithappen. Als wij merken dat een baby eraan toe is om zelf een lepel vast te houden dan zullen we dit stimuleren. In overleg met de ouders / verzorgers bepalen we de voedingstijden voor uw kind en maken we afspraken over de te geven hoeveelheden. Het is voor ons erg belangrijk dat u ons informeert over eventuele wijzigingen in het voedingspatroon of verandering in voedingsgewoonten.

Verschon

Gedurende de dag verschonen we op een aantal vaste momenten de kinderen. Als er tussentijds een volle luier wordt geconstateerd verschonen we deze natuurlijk meteen. Kinderen van wie wij merken dat zij toe zijn aan het zindelijk worden stimuleren we daarin. Dat gebeurt altijd in afstemming met u als ouder. We laten de initiatieven vanuit het kind komen en spelen hierop in. Dit geeft ons inziens de beste zindelijkheidsresultaten.

Slapen

Tijdens het plaatsingsgesprek en de latere overdrachtsmomenten bespreken we de slaaprituelen van uw kind en wij passen ons hierop aan. Elke kind heeft een vaste slaapplek in een slaapkamer die grenst aan de groepsruimte. In ons protocol **veilig slapen** beschrijven we hoe we omgaan met de veiligheid van bedjes, slaapkamers en specifieke slaapgewoonten van kinderen.

3. Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de groep/locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleidt wordt zorgen we voor een achterwachtregeling. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier-ogen principe en de achterwachtregeling. Elke groep heeft deze afspraken op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen “te pas en te onpas” bij elkaar binnen.
3. De verschoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.
4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je “niet pluis gevoel”
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een ‘niet pluis gevoel’. We benoemen zaken bij naam met een duidelijke “ik boodschap”.
6. Een “niet pluis gevoel” wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager, of vertrouwenspersoon
7. Bij het intake / evaluatie gesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.
8. Het vierogen principe wordt in de diverse unit en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

4. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijkgemaak. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Pedagogische doelen	Competenties	Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven op Kinderdagverblijf Toermalijn Kristal de pedagogisch doelen op onderstaande wijze concreet vorm
Ik mag er zijn	Emotionele competenties: Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te	Volgen we bij baby's het ritme van thuis en stemmen we met ouders af wat de specifieke behoeften van hun kind zijn. Besteden we veel aandacht aan het wennen van baby's of peuters die voor het eerst worden opgevangen of	Wij leggen de gemaakte afspraken met ouders over de verzorging van hun baby of wijzigingen in b.v. een voedingsschema vast. Als we weten dat een kind geplaatst wordt zoekt de mentor contact met de ouders en maken we een afspraak voor een intakegesprek. In het intakegesprek willen we graag met u kennismaken en met uw kind. We zullen uitleggen hoe het

	<p>kunnen vertrouwen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen.</p>	<p>doorstromen naar een andere groep</p> <p>Worden kind en ouder bij binnenkomst begroet door de aanwezige pedagogisch medewerker(s)</p> <p>Vragen we de ouders om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen van het kind</p> <p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind</p> <p>Mag ieder kind er zijn zoals hij/zij is</p> <p>Letten we op de initiatieven van kinderen en reageren hierop met warmte en genegenheid</p> <p>Zijn we voorspelbaar voor kinderen door te werken we met een vast dagschema</p> <p>Gaan op gepaste tijden de deuren tussen de groepen open zodat de kinderen op ontdekking kunnen gaan</p> <p>Zorgen we voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>dagritme verloopt en wat u van ons kunt verwachten. Tevens zullen we u vragen om wat over uw kind te vertellen.</p> <p>Uw kind mag 2 keer komen wennen voor de plaatsingsdatum.</p> <p>De mentor is altijd aanwezig op de eerste wendag. Om te zorgen dat de mentor zich volledig zal richten op uw kind zal uw kind op de plaatsingsdag het enige nieuwe kind in de groep zijn.</p> <p>Het verwelkomen van een nieuw kind ervaren we ook als een feestelijk moment. Van deze nieuwkomer hangen we een leuke foto op de entree deur en heten we hem/haar hartelijk welkom op de eigen groep.</p> <p>Als de ouder weggaat, nemen we afscheid en zwaaien met het kind de ouder uit. Bij het halen nemen we ruim de tijd om een overdracht te verzorgen aan ouders.</p> <p>Om de behoeftes van een kind te zien en hier op in te spelen doen maken we altijd tijd voor een knuffel, even gezellig op schoot zitten of een "goed" gesprek.</p> <p>Wij hebben een vaste structuur in de dag die herkenbaar is voor de kinderen. Daarnaast bieden we ook ruimte aan kinderen om activiteiten af te maken of uit te bouwen.</p> <p>Door kinderen steeds te vertellen wat we gaan doen geven we hen rust en houvast.</p> <p>Als we 's morgens na het brengen aan tafel gaan voor het fruit zingen we met elkaar een liedje waarin ieder kind individueel begroet wordt. Voor kinderen een vertrouwd moment en het verhoogt de betrokkenheid in de groep.</p> <p>Wanneer de groepsdeuren open staan kunnen kinderen spelen waar ze willen en is er ruimte om gebruik te maken van de speelhal. In elke ruimte is een pedagogisch medewerker aanwezig om de kinderen te begeleiden.</p> <p>Als de kinderen gehaald worden, nemen we graag de tijd om te vertellen wat een kindje die dag heeft beleefd, met wie het heeft gespeeld of er bijzonderheden waren. Soms zien we opvallende momenten in de ervaringen die de kinderen</p>
--	--	---	---

			<p>beleven en die leggen we vast als een anekdote of benoemen welke ontwikkeling we de kinderen hebben zien maken. Elke stamgroep heeft een eigen vaste plek waar deze anekdotes zichtbaar hangen, zodat u kunt zien welke sprongen uw kind heeft gemaakt of welke anekdotes uw kind heeft verteld. We maken ook foto's van activiteiten. Deze hangen in de groepen en in de hal zodat u een idee heeft wat we zoal op een dag doen.</p>
	<p>Persoonlijke competenties: Motorische, zintuiglijke, expressieve, beeldende en cognitieve competenties</p> <p>Jonge kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te ervaren en te doen. Eerst met hulp van vertrouwde volwassenen, later in toenemende mate zelfstandig.</p>	<p>Zijn we ons bewust van de wijze waarop wij kinderen benaderen en aanraken en nodigen we kinderen uit om mee te werken en zoveel mogelijk zelf te doen</p> <p>Sluiten we aan bij de ontwikkeling van het kind en krijgen kinderen de kans om spelenderwijs vaardigheden te oefenen</p> <p>Nemen we bewust de tijd om kinderen te begeleiden in het spel, maar nemen we het spel niet over.</p> <p>Het initiatief ligt bij het kind, hij/zij bepaalt hoe het spel verloopt</p> <p>Staan materialen voor een groot deel op kindhoogte en zijn duidelijk herkenbaar zodat kinderen het (spel)materialen die ze willen gebruiken zelf kunnen pakken</p> <p>Wordt het stimuleren van de zindelijkheid met ouders afgestemd</p>	<p>Wij proberen de kinderen uit te dagen en te stimuleren, dit doen we door onszelf open te stellen voor de initiatieven en het spel van de kinderen. Ze hebben hiervoor ook een uitdagende en stimulerende leeromgeving nodig. De inrichting van de groepsruimtes in verschillende hoeken is een kenmerk van het kaleidoscopische werken. We bootsen met de inrichting van onze hoeken zoveel mogelijk het echte leven na. Zo hebben een zgn. badkamer gecreëerd, maar ook een kantoor waar de kinderen het werk van papa soms nabootsen door op de computer te tikken en met de (nep) mobiele telefoons te bellen. De baby's blijven tijdens de momenten dat de deuren open staan in hun eigen ruimte, omdat dat voor hen vertrouwd en veilig is. Zodra de kinderen ouder worden, krijgen ze vanzelf de behoefte om hun belevingswereld te vergroten.</p> <p>We zorgen we ervoor dat het materiaal op kindhoogte ligt en dat het herkenbaar is. Dit doen we door het materiaal d.m.v. plaatjes en tekst te "labelen".</p> <p>Dit geeft de kinderen duidelijkheid waar wat te vinden is en ook waar het weer opgeruimd kan worden als ze klaar zijn met het materiaal. Het woord erbij draagt bij aan de onluikende geletterdheid wat vooral de oudere peuters vaak interessant vinden.</p> <p>We voeren activiteiten met kinderen in de grote groep en in kleine groepen uit. Tijdens de kleine groep hebben we meer aandacht en tijd voor een specifieke vaardigheid, bijv het puzzelen. We hebben dan 4 a 5 kinderen bij elkaar die samen met ons een puzzel gaan maken. Doordat het een kleine groep</p>

			<p>is krijgt de pedagogische medewerker goed zicht op welk kind welke vaardigheid nog lastig vindt of welk kind juist extra uitdaging nodig heeft.</p> <p>Met de grote groep is er meer keuze en ligt de nadruk op het samenspel.</p> <p>Als kinderen aangeven dat ze naar het toilet willen, ondersteunen we ze hierbij. We begeleiden ze en prijzen ze dat ze gaan, ook al wordt er in het begin lang niet altijd ook echt een plas gedaan. We bespreken met ouders hoe het thuis gaat en of de kinderen ook thuis de behoefte heeft om naar het toilet te gaan. Samen met ouders en het kind werken we naar de zindelijkheid toe</p>
<p>Ik voel, denk en ontdek</p>	<p>Jonge kinderen zijn kleine onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen</p>	<p>Krijgen alle kinderen, ook de allerjongsten, de kans om 'ervarend' te leren en de wereld te ontdekken</p> <p>Hanteren we het uitgangspunt dat kinderen zich vooral ontwikkelen door 'ervaringsgericht leren'. Ervaringen doe je op door al je zintuigen te gebruiken</p> <p>Staat het plezier beleven aan de activiteit en het ontdekken van de materialen centraal</p> <p>Zijn de activiteiten die worden aangeboden, afgestemd op de behoeften en op de eigen initiatieven van de kinderen</p> <p>Kiezen kinderen zelf hun activiteit: meedoen mag, maar het moet niet. Ook binnen een activiteit krijgt een kind ruimte om zijn of haar eigen ontwikkelingspad te volgen</p>	<p>Voor baby's en de jonge dreumessen hebben we voelborden en allerlei zacht materiaal. In de vloerbox liggen lekkere zachte matten, en er is speelgoed speciaal voor deze leeftijdsgroep aanwezig.</p> <p>Met de jongste kinderen is er veel individueel contact. Tijdens het voeden of verschonen nemen we rustig de tijd, maken zowel verbaal als non-verbaal contact maar ook het gewoon even lekker op schoot zitten, knuffelen, praten spelen komt aan bod.</p> <p>Baby's doen, meestal op schoot, ook mee aan allerlei groepsactiviteiten zoals zingen of muziek maken, voorlezen.</p> <p>We hebben een ruim aanbod aan materialen waar mee geknutseld kan worden We laten kinderen zoveel als mogelijk zelf ontdekken en ervaren.</p> <p>Natuurlijk buiten spelen vinden we belangrijk. Buitenspelen maken kinderen vrolijk en blij. Het prikkelt de fantasie en is goed voor de sociale vaardigheden, gezondheid en motoriek.</p> <p>Onze tuinen zijn zodanig ingericht dat de kinderen heerlijk op ontdekking kunnen gaan in de tuin. Dit betekent geen kant- en klare speelelementen op betonnen funderingen, maar groen en natuur in onze tuin. We hebben twee tuinen die verschillend</p>

		<p>Bieden onze buitenterreinen mogelijkheden voor 'natuurlijk' buitenspelen Kunnen de kinderen zelfstandig of met begeleiding op ontdekkingsstocht gaan en de onbeperkte mogelijkheden van de elementen van de natuur ervaren. Nemen we waar mogelijk de natuur mee naar binnen en besteden we aandacht aan de zorg voor planten en dieren</p>	<p>zijn ingericht, zodat de kinderen meer speelmogelijkheden hebben. Onze patio is voorzien van een mooi fietspad rondom en een grote zandbak. De tuin grenzend aan de voorzijde van het kinderdagverblijf heeft veel verschillende verstopplekjes, een boomstam om overheen te klauteren en een babyheuvel. Beide tuinen zijn voorzien van een waterspelelement omdat kinderen dat altijd leuk vinden. Waar het kan proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen te betrekken bij het tuinonderhoud, zodat er bij hen al vroeg een besef van respect voor de natuur ontstaat.</p> <p>De kinderen kunnen zelfstandig op ontdekkingsstocht en de medewerkers spelen mee, kijken mee en houden uiteraard het overzicht. Als de kinderen zich onbespiedt wanen komen de meest geweldige dialogen langs bij de grotere peuters en durven de jongere kinderen hun grenzen beter op te zoeken en te ontdekken.</p>
<p>Ik kan rennen, dansen en zingen</p>	<p>Bewegen, ritme, zang en de behoefte om zich uit te drukken met materialen horen bij de natuur van kinderen</p>	<p>Krijgen kinderen de kans zich op verschillende manieren uit te drukken</p> <p>Bieden we uitdagende materialen en activiteiten aan en zorgen we, door de dag heen, voor een gevarieerd aanbod</p> <p>Zijn we ons ervan bewust dat oudere kinderen behoefte aan andere activiteiten hebben dan de jongste kinderen en meisjes andere interesses kunnen hebben dan jongens</p> <p>Moedigen we kinderen aan om nieuwe uitdagingen aan te gaan door</p>	<p>Regelmatig bieden we 's ochtends een leeftijdgedifferentieerd aanbod aan zodat de jongere kinderen activiteiten kunnen doen die bij hun ontwikkeling aansluiten en dit geldt dan natuurlijk ook voor de oudere peuters. Alle kinderen krijgen op een dergelijk moment net iets meer de kans om hun grenzen te verleggen.</p> <p>We hebben verschillende materialen en spelletjes afgestemd op het niveau van het kind.</p> <p>In de kleine kring biedt de pedagogisch medewerker nieuwe materialen en spelletjes aan en laat de kinderen ervaren wat je er allemaal mee kunt doen.</p>

		bijv. nieuw/ander materiaal aan te bieden of door vertrouwd materiaal op een andere manier te gebruiken dan ze gewend zijn	
Ik kan het zelf zeggen	Taal, communicatieve competenties Zelfs de allerjongsten kinderen hebben al vaardigheden om contact met anderen te maken. Ze doen dit door middel van geluidjes, gebaren, oogcontact. Rond het eerste jaar komt daar de taal bij. Kinderen leren vertellen wat ze voelen, zien, denken, ontdekken en willen dit met anderen delen.	Zijn we ons bewust van de non-verbale signalen en initiatieven van de (aller)jongste kinderen Reageren we op een sensitieve manier op deze signalen Sluiten we aan bij, en stimuleren we de taalontwikkeling van het kind Verwoorden we voor het kind wat we doen en wat er gaat gebeuren Tonen we respect voor de mening van elk kind door te kijken, luisteren en aan te sluiten bij de interesses en de ideeën van de kinderen	Kaleidoscoop stimuleert de talentontwikkeling van kinderen. Wij leren kinderen om in allerlei situaties te zeggen en te vertellen wat ze willen. Bij conflicten laten we beide kinderen vertellen en uiten wat ze ervan vinden en bij de oudere peuters hoe het anders zou kunnen of hoe ze het anders zouden willen. Ook bij de dagelijkse terugkijkmomenten die we samen met kinderen hebben wordt er veel aandacht gegeven aan de input van de kinderen. De een kan al vertellen wat hij/zij heeft gedaan. De ander laat het liever zien. Zo benaderen en respecteren we alle kinderen. Tussen kinderen onderling ontstaan op deze momenten ook vaak gesprekken. Ook met de allerjongsten wordt gepraat. Al bij baby's vertellen we wat we gaan doen of wat we zien, wat er gaat gebeuren. De taalontwikkeling begint al heel vroeg en daar willen we een positieve bijdrage aan leveren. We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij ons gehoord en gezien voelen. Dit draagt bij aan (zelf)vertrouwen en een gevoel van veiligheid. Dit zijn belangrijke zaken die nodig zijn om een stimulerende leeromgeving te kunnen bieden.
We doen het samen	Sociale competenties: Ontstaan in relatie met anderen. Het gevoel erbij te horen en verbondenheid met de groep te voelen. Rekening houden met	Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich prettig voelt of gaat voelen in de groep Maken we samen met de kinderen plezier en creëren zo een wij-gevoel Stimuleren we interacties tussen	Voor sommige kinderen is de overgang van thuis naar opvang in een groep groot. Voor de kinderen die veel moeite hebben zal er een langere wensperiode afgesproken worden. Wij besteden tijd aan het ontwikkelen van het "groepsgevoel". Dit doen we door gezamenlijke activiteiten. Kinderen kunnen dan kiezen wat we samen gaan doen. Hierdoor zijn ze samen

	<p>elkaars gevoelens, samen conflicten oplossen, samen spelen en elkaar helpen.</p>	<p>kinderen</p> <p>Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te spelen</p> <p>Leren we kinderen al jong hoe ze conflicten kunnen oplossen</p>	<p> bezig en komen ze verschillende kinderen tegen. Tijdens het open deuren beleid kunnen alle kinderen elkaar opzoeken, ook de kinderen van de andere groep. Je ziet vaak dat er echt al vriendschappen ontstaan.</p> <p>We begeleiden kinderen tijdens het oplossen van conflicten, We bespreken (als het mogelijk is) wat er is gebeurd en geven inzicht in hoe dat voor het andere kind is. We zoeken samen met de kinderen naar een oplossing.</p>
<p>Ik doe mee</p>	<p>Actieve deelname aan de samenleving: Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen</p>	<p>Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn</p> <p>Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt</p> <p>Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer en een prettige omgeving</p> <p>Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen (peuters)</p> <p>Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families</p>	<p>We besteden aandacht aan de verschillende (culturele) feesten.</p> <p>Dit doen we door ze te vieren, denk aan kerst en Sinterklaas. We lezen er ook over, dmv voorlezen kun je de onderwerpen echt laten leven en bespreken. Natuurlijk vieren we ook de verjaardagen van kinderen.</p> <p>Als de groepsgrootte het toelaat maken we graag uitstapjes in de omgeving. We hebben bolderkarren waar kinderen veilig in vervoerd kunnen worden. Een bezoekje aan de markt of aan het park achter onze locatie is dan altijd heel erg leuk. De kinderen genieten hier altijd erg van en wij natuurlijk ook. Zo worden ze zich ook bewust van de omgeving.</p> <p>We hanteren duidelijke regels over het omgaan met elkaar, je doet elkaar geen pijn, pakt niet af en speelt samen. Dit is natuurlijk heel algemeen en uit zich in allerlei kleine details. Wij letten hier op en sturen kinderen hierin bij. Dit geeft kinderen duidelijkheid en rust. Kinderen weten waar ze aan toe zijn en deze duidelijkheid biedt een veilige omgeving.</p> <p>Humor is hierin voor ons ook heel belangrijk we benadrukken de grappige momenten en maakt er tijd voor om met de kinderen samen te lachen en grapjes maken. Dit zorgt voor een ontspannen en vertrouwde sfeer.</p>

		<p>Geven we kinderen, via activiteiten, mogelijkheden voor het benoemen en respecteren van waarden en normen en (culturele) overeenkomsten en verschillen</p> <p>Hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldfunctie</p> <p>Wordt, afhankelijk van de wijk waarin we zitten, samengewerkt met diverse organisaties. Willen we graag zichtbaar zijn in en onderdeel uitmaken van de wijk.</p>	<p>Jonge kinderen zien verschillen in uiterlijk, bijv haarkleur of huidskleur, maar zijn zich er niet heel erg bewust van. Als het wordt benoemd dan bespreken we dat en praten we met de kinderen over uiterlijke kenmerken. Bijvoorbeeld welke kleur hebben jouw ogen? En zo gaan we iedereen in de groep langs.</p> <p>Wij hebben gezinnen met allerlei achtergronden die ons kdv bezoeken, we zijn geïnteresseerd in de cultuur en de gewoontes van alle gezinnen. Dit vinden we ook heel belangrijk om de zorg voor alle kinderen samen met ouders te kunnen delen.</p> <p>Door zelf respectvol, rustig en eerlijk te zijn willen we een goede voorbeeldfunctie vervullen. Wij hebben plezier in ons werk en dat stralen we uit, dit zorgt voor een prettige sfeer voor kinderen en ouders.</p> <p>Met Dalton Sterrenschool De Vliegenier (Leerplein055) vormt De Toermalijn vanaf schooljaar 2012-2013 een zgn. Sterrenschool. Binnen dit concept gaan onderwijs en opvang hand in hand. We streven naar een zo nauw mogelijk samenwerking. Dat is voor het kinderdagverblijf terug te zien in het feit dat we op de ochtend de mogelijkheid bieden om met peuters ouder dan 3 jaar een uurtje in te stromen in basisgroep 1 van De Vliegenier zodat de kinderen die eraan toe zijn alvast kennismaken met de uitdagingen die school te bieden heeft. De kinderen gaan onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar basisgroep 1 en sluiten aan bij het kleuterprogramma. Een leuke en informele manier om alvast te wennen en kennis te maken met de nieuwe school. Als ouder staat het u vrij om te kiezen naar welke basisschool u uw kind wilt laten gaan, daarin nemen wij als kinderdagverblijf een neutrale positie in. We proberen dan ook voortdurend om met zowel Dalton Sterrenschool De Vliegenier (Leerplein055) als met basisschool De Diamant (PCBO) nieuwe samenwerkingsvormen te vinden, zodat we u en</p>
--	--	---	--

Pedagogisch werkplan kinderdagverblijf KDV De Toermalijn

Versie: 001

			uw kind de mogelijkheid kunnen bieden om alvast op een informele manier kennis te maken met de school van uw keuze.
--	--	--	---

De vetgedrukte protocollen of beleidstukken zijn op de website van Kinderopvang OOK in te zien.